

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

*I s-a ivit o lacrimă-n neștire
Și i-a căzut în carte. O gândire.
A plâns o amintire?
A fost odinioară.
Și lacrima-i amară.
Ce suferă, ce-l doare?
Amarul n-are întrebare.
Sufletu-i călător, departe
De pleoape și de carte.*

*Dar lângă gânduri strâns de-atâtea ori
Stă risipit un teanc de vechi scrisori.
Iscălitura de-o mai fi pe lume
Poartă-ntr-un colț, mereu, același nume.[...]*

(Tudor Arghezi, *Scrisorile*)

A. Limba română (30 de puncte)

Scriveți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: *odinioară*, *pleoape*. **2 puncte**
2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte care conțin diftong. **2 puncte**
3. Alcătuiți o propoziție exclamativă cu antonimul cuvântului *amară*. **3 puncte**
4. Menționați rolul utilizării virgulei în enunțul: *Ce suferă, ce-l doare?*. **2 puncte**
5. Scrieți câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: **3 puncte**
 - *iscălitura*;
 - *risipit*;
 - *mereu*.
6. Construiți o propoziție în care cuvântul **mai** să aibă un alt sens decât cel din textul dat. **2 puncte**
7. Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în versurile: *Dar lângă gânduri strâns de-atâtea ori/ Stă risipit un teanc de vechi scrisori*. **6 puncte**
8. Alcătuiți un enunț în care substantivul **carte** să aibă funcția sintactică de nume predicativ. **3 puncte**
9. Transcrieți, din textul dat, propoziția negativă. **2 puncte**
10. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile următoarei secvențe: *I s-a ivit o lacrimă-n neștire/Și i-a căzut în carte. O gândire./A plâns o amintire?/A fost odinioară./Și lacrima-i amară / Ce suferă, ce-l doare?* **5 puncte**

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați o **valoare educativă** a unei **povestiri** incluse în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a două trăsături care fac posibilă încadrarea uneia dintre creațiile literare incluse în programa de examen în specia literară menționată;
- indicarea unei valori educative existente în *povestirea* selectată;

- ilustrarea posibilității de valorificare a valorii educative indicate, în activitățile didactice cu copiii;
- exprimarea unei opinii cu privire la modul în care valorile educative ale *poveștii* se pot reflecta în comportamentul copiilor, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument adecvat și cu exemplificare corespunzătoare.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 2 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie* – 1 punct; *punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *organizarea spațiului/mediului educațional (intern și extern) în creșă*.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea succintă a *modurilor de organizare a spațiului/mediului educațional (intern și extern) în creșă*;
- descrierea unui centru de activitate din cadrul grupei, necesar organizării unui spațiu/mediu educațional corespunzător în creșă, cu referire la *modalitățile de amenajare, materiale didactice, tipuri de activități și interacțiuni*;
- exprimarea unui punct de vedere referitor la importanța *organizării spațiului/mediului educațional în creșă*, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument corespunzător și cu exemplificare pe activitățile din creșă.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 2 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 4 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 3 puncte; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la zece.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

- A.** 1. câte 1 punct pentru despărțirea corectă în silabe a fiecăruia dintre cele două cuvinte date, astfel:
o-di-ni-oa-ră; pleoa-pe **2x1p=2 puncte**
2. câte 1 punct pentru transcrierea, din textul dat, a oricărui două cuvinte care conțin diftong (de exemplu: *odinioară, doare, atâtea, teanc, poartă* etc.) **2x1p=2 puncte**
3. alcătuirea unei propoziții exclamative cu antonimul cuvântului *amară* **3 puncte**
– utilizarea unui antonim corect al cuvântului *amară* (de exemplu: *dulce*) – 1p.
– respectarea tipului de propoziție indicat – exclamativă (de exemplu: *Ce dulce este caisa!*) – 1p.
– corectitudinea propoziției (logică și gramaticală) – 1p.
4. menționarea rolului utilizării virgulei în enunțul dat (de exemplu: *marchează raportul de coordonare prin juxtapunere, desparte două propoziții de același fel* etc.) **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru scrierea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al fiecăruia dintre cele trei cuvinte date (de exemplu: *iscălitura* – semnătura; *risipit* – răspândit, împrăștiat; *mereu* – întotdeauna) **3x1p=3 puncte**
6. construirea unei propoziții corecte, în care cuvântul *mai* are un alt sens decât cel din textul dat (de exemplu: *Ne bucurăm de frumusețea lunii mai.* etc.) **2 puncte**
7. câte 2 puncte pentru indicarea valorii morfologice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date, astfel: *gânduri* – substantiv comun, *stă* – verb predicativ, *vechi* – adjectiv propriu-zis **3x2p=6 puncte**
- Notă!** Nu se acordă punctaj pentru identificarea primară a valorii morfologice (de exemplu: substantiv, verb, adjectiv).
8. alcătuirea unui enunț, în care substantivul *carte* are funcția sintactică de nume predicativ (de exemplu: *Aceasta este cartea cea mai interesantă.*) **3 puncte**
• alcătuirea unui enunț corect – 1 punct
• respectarea funcției sintactice indicate – 1 punct
• respectarea normelor de exprimare, de punctuație și de ortografie (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
9. transcrierea integrală, din textul dat, a propoziției negative, astfel: *Amarul n-are întrebare.* **2 puncte**
10. explicarea semnificațiilor secvenței date **5 puncte**
– explicare adecvată și nuanțată – 4p.; explicare superficială, nerelevantă – 1p.
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1p.

B. Conținut – 20 de puncte

- câte 3 puncte pentru evidențierea oricărui două trăsături care fac posibilă încadrarea uneia dintre creațiile incluse în programa de examen în specia literară menționată (de exemplu: *un singur fir narativ; accent pus pe întâmplări, evenimente; intrigă simplă; număr mic de personaje; caracter etic* etc.) **2x3p=6 puncte**

Cele trei puncte pentru evidențierea fiecărei trăsături se acordă după cum urmează:

- indicarea corectă a trăsăturii – 1p.
- prezentarea adecvată a trăsăturii indicate – 2p.; prezentare schematică – 1p.

- indicarea oricărei valori educative existente în povestirea selectată (de exemplu: *adevăr; dreptate; cinste; respect; responsabilitate; ajutor; empatie; toleranță; inițiere în viață* etc.) **2 puncte**

- ilustrarea posibilității de valorificare a valorii educative indicate, în activitățile didactice cu copiii

5 puncte

Punctele se acordă după cum urmează:

- *ilustrare adecvată și detaliată – 2p.*
- *valorificarea corespunzătoare a conținutului povestirii alese – 2p.*
- *referire la activitățile didactice cu copiii – 1p.*

- exprimarea unei opinii cu privire la modul în care valorile educative ale *poveștii* se pot reflecta în comportamentul copiilor, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument adecvat și cu exemplificare corespunzătoare

7 puncte

Punctele se acordă după cum urmează:

- *exprimarea unei opinii pertinente – 1p.*
- *enunțarea unui argument adecvat punctului de vedere exprimat: enunțare clară, în concordanță cu punctul de vedere exprimat – 2p.; încercare de enunțare – 1p.*
- *dezvoltarea adecvată a argumentului enunțat: dezvoltare clară, nuanțată – 2p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1p.*
- *exemplificare corespunzătoare – 2p.; exemplificare ezitantă – 1p.*

Redactare – 10 puncte (*Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul se încadrează în limita minimă de spațiu precizată și dacă dezvoltă subiectul propus*).

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p.*)

2 puncte

- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2p./ stil adecvat conținutului eseului, dar cu ezități în exprimare și cu un vocabular restrâns – 1p.*)

2 puncte

- abilități de analiză și de argumentare (*susținere a ideilor prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ susținere parțial pertinentă a ideilor, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p.*)

2 puncte

- ortografie (0 – 1 greșeli)

1 punct

- punctuație (0 – 1 greșeli)

1 punct

- așezare în pagină și lizibilitate

1 punct

- încadrare în numărul de cuvinte indicat

1 punct

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Conținut – 20 de puncte

- câte 3 puncte pentru prezentarea succintă a fiecăruia dintre cele două *moduri de organizare a spațiului/mediului educațional (intern și extern) în creșă*, specificate în cerință

2x3p=6 puncte

Pentru fiecare mod de organizare a spațiului/mediului educațional în creșă prezentat, punctele se acordă după cum urmează:

- *prezentare succintă a modului de organizare a spațiului/mediului educațional: prezentare adecvată – 2p.; prezentare superficială, ezitantă – 1p.*
- *referire la specificul creșei – 1p.*

- descrierea oricărui centru de activitate din cadrul grupei, necesar organizării unui spațiu/mediu educațional corespunzător în creșă, cu referire la *modalități de amenajare, materiale didactice, tipuri de activități și interacțiuni*

6 puncte

Punctele se acordă după cum urmează:

- *descriere corectă a centrului de activitate – 2p.; descriere schematică – 1p.*
- *câte 1 punct pentru referirea adecvată la fiecare dintre cele patru aspecte specificate în cerință (modalități de amenajare, materiale didactice, tipuri de activități și interacțiuni) – 4x1p.=4p.*

- exprimarea unui punct de vedere referitor la importanța *organizării spațiului/mediului educațional în creșă*, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument corespunzător și cu exemplificare pe activitățile din creșă

8 puncte

Punctele se acordă după cum urmează:

- *exprimarea unui punct de vedere pertinent, referitor la importanța organizării spațiului/mediului educațional în creșă – 2p.*

- enunțarea unui argument adecvat punctului de vedere exprimat: enunțare clară, în concordanță cu punctul de vedere exprimat – 2p.; încercare de enunțare – 1p.
- dezvoltarea corespunzătoare a argumentului enunțat: dezvoltare clară, nuanțată – 2p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1p.
- exemplificare adecvată pe activitățile din creșă – 2p.; exemplificare ezitantă, superficială pe activitățile din creșă – 1p.

Redactare – 10 puncte

- organizarea ideilor în scris (text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p.)

2 puncte

- abilități de analiză și de argumentare (susținere a ideilor prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 4p./ susținere a ideilor prin raționamente pertinente, cu formulare de judecăți de valoare – 3p./ susținere parțial pertinentă a ideilor, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 2p./ idei susținute prin raționamente, fără emiterea unor judecăți de valoare – 1p.)

4 puncte

- ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate (1-2 greșeli de ortografie și/sau de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor – 3p. / 2-3 greșeli de ortografie și/sau de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor – 2p. / 2-3 greșeli de ortografie și/sau de punctuație, așezare defectuoasă în pagină, fără evidențierea paragrafelor – 1p.)

3 puncte

- încadrare în numărul de cuvinte indicat

1 punct